

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра прикладної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. *[Signature]*

Протокол № 2 від 17.10. 2018 р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

Криміналістична лінгвістика

Підготовки бакалаврів

Напрямок підготовки 6.020303 Філологія

Прикладна лінгвістика

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Криміналістична лінгвістика»
підготовки бакалаврів, галузі знань 03 Філологія, спеціальності 035 Філологія
(Прикладна лінгвістика), за освітньою програмою Прикладна лінгвістика.
29 вересня 2018 р. – 12 с.

Розробники: канд. філол. н., доцент кафедри прикладної лінгвістики Каліщук Д. М.

Рецензент: канд. філол. н., доцент кафедри прикладної лінгвістики Добжанська-
Найт Н. І.

**Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри
прикладної лінгвістики**
протокол № 1 від 20.08 2018 р.

Завідувач кафедри

(Біскуб І. П.)

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією
факультету іноземної філології**
протокол № _____ від _____ 2018 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету

(Павлюк А. Б.)

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки**

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Філологія 035 Філологія (Прикладна лінгвістика) Прикладна лінгвістика бакалаври	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання 4
		Семестр 8
ІНДЗ: є		Лекції 20 год.
		Практичні 22 год.
		Самостійна робота 70 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: залік	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Криміналістичну лінгвістику можна визначити як застосування лінгвістичної теорії та методології до проблем юриспруденції, особливо тих, які мають практичну цінність. Серед сфер використання криміналістичної лінгвістики можна виділити: мовленнєвий вплив під час проведення допиту, аналіз свідчень, визначення істинності (або неправдивості) висловлювань, ідентифікацію особистості за мовленням, встановлення авторства усного та письмового текстів, оцінки комунікативних намірів тексту та отримання інформації про адресанта тексту (його віковий, статевий, соціальний, національний статус), мовного забезпечення судової справи

Предметом вивчення навчальної дисципліни є мова, яка функціонує у сферах законодавства, правозастосування, судочинства, нотаріату, юридичної документації, правничої науки й освіти, правової інформації та правової публіцистики. Вона визначає функції та специфіку мови права, її основні різновиди і жанри, систему правил створення й інтерпретації правових текстів.

Вивчення курсу «Криміналістична лінгвістика» передбачає використання контенту дисциплін, дотичних до даної дисципліни, а саме правознавства, а також соціології, антропології, політології, культурології, психології та філософії.

Мета викладання навчальної дисципліни «Криміналістична лінгвістика» полягає в тому, щоб ознайомити студентів з сучасними технологіями проведення допиту та експертизи, сформувати теоретичні, аналітичні та методичні навички для проведення практичних робіт в галузі криміналістичної лінгвістики.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Криміналістична лінгвістика» є:

- 1) вивчення правових питань мови в історичному аспекті;
- 2) забезпечення юридичної практики спеціальними лінгвістичними знаннями;
- 3) розробка лінгвістичних засад проведення експертиз неюридичних текстів;
- 4) забезпечення проведення лінгвістичної експертизи проектів законів, указів, постанов тощо;
- 5) унормування термінології мови юридичної науки;
- 6) підвищення культури мовлення працівників правничих інституцій та ін.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- про сучасні прикладні дослідження у судовій психолінгвістиці;
- сучасні засоби розпізнавання неправдивих показань;
- як ідентифікувати особистість за мовленням (за трьома методами психологічного вивчення особистості: контактним, слідовим та дистанційним);
- основи проведення графічної та почеркознавчої експертизи як різновидностей судово-психологічної експертизи.

вміти :

- оперувати основними положеннями та поняттями техніко-криміналістичного дослідження документів;

- використовувати методи та сучасні технічні засоби техніко-криміналістичного дослідження документів;
- розв'язувати діагностичні та ідентифікаційні задачі техніко-криміналістичного дослідження документів;
- застосовувати методику дослідження різноманітних засобів виготовлення документів;
- використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, формувати наукові пошуки в галузі техніко-криміналістичного дослідження документів, кваліфіковано проводити аналіз постанов про призначення судової експертизи.
- аналізувати стан автора, виконавця тексту, за рівнем емоційної напруги та у стані зміненої свідомості.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів, які визначаються метою та змістом програми і відповідають кількості кредитів, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни протягом семестру.

Структура навчальної дисципліни подається у вигляді Таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Forensic linguistics. History. Areas of studies. (Криміналістична лінгвістика. Історія. Область дослідження)					
Тема 1. Forensic linguistics. History. Areas of studies.	12	2	2	7	1
Тема 2. The language of legal texts. The language of legal processes.	11	2	2	7	
Тема 3. Approaching a forensic text –	12	2	2	7	1

discourse and text analysis tools for forensic contexts. The history of plagiarism.					
Тема 4. Forensic text types. (Suicide letters. Death row statements).	12	2	2	7	1
Тема 5. Forensic text types. (Emergency calls. Ransom demands or other threat communication).	11	2	2	7	
Всього годин:	59	10	10	35	4

Змістовий модуль 2. Use of linguistic evidence in legal proceedings. (Використання мовних доказів у судовому розгляді.)					
Тема 6. Use of linguistic evidence in legal proceedings (Authorship identification.)	14	2	4	7	1
Тема 7. Use of linguistic evidence in legal proceedings (Forensic stylistics. Discourse analysis).	12	2	2	7	1
Тема 8. Use of linguistic evidence in legal proceedings (Linguistic dialectology. Forensic phonetics).	11	2	2	7	
Тема 9. Additional forensic linguistics concepts.(Linguistic fingerprinting. Variation).	11	2	2	7	1
Тема 10. Additional forensic linguistics concepts.(Forensic transcription).	12	2	2	7	1
Разом за змістовим модулем 2	61	10	12	35	4
Всього годин:	120	20	22	70	8

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента полягає в опрацюванні основного й додаткового матеріалу із спецкурсу; систематизації вивченого матеріалу для відповідей на семінарських заняттях та написання реферату по обраній темі й підсумкового тесту. Самостійна робота охоплює 70 год.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Language and the law.	7
2	Forensic linguistics timeline.	7
3	Organisation of interaction in legal settings (e.g. in police interviews).	7
4	Speech style in the courtroom (e.g. structure of cross-examination, jury instructions, summing-up).	7
5	Legal terminology, translation and interpreting.	7
6	Linguistic evidence in asylum cases.	7
7	Plagiarism. Is it a crime or serious moral offence?	7
8	Cybercrime.	7
9	Analysis of contested meanings in e.g. trade name disputes or threats to harm and/or to kill.	7
10	Linguistic minorities and linguistic human rights.	7
	- Разом	70

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні науково-дослідні завдання мають питому частку в підсумковій оцінці із залікового кредиту й відображають індивідуальну роботу студента. Індивідуальні завдання виконується студентом на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час практичних занять, охоплюють зміст навчального курсу в цілому.

Індивідуальні завдання виконуються студентом в позааудиторний час, проте їхня презентація здійснюється на заняттях.

Основним завданням цього виду діяльності є збагачення знань по темі спецкурсу, розвиток навичок правильного структурного оформлення усного та писемного наукового стилю мовлення, а метою – формування та підвищення комунікативної та перекладацької компетенції студентів.

Підбір літератури для написання промови здійснюється самим студентом за порадою провідного викладача відповідно до інтересів, смаків і вподобань студента. Для студентів рекомендується наукова література як рідною, так й іноземною мовами у друкованому вигляді чи інтернет-ресурси.

Загальні вимоги до індивідуальної роботи такі:

1) протягом терміну начитки лекцій та проведення практичних занять студент повинен опрацювати рекомендовану літературу із спецкурсу й написати виступ на обрану ним тему;

2) обсяг виступу – 2-3 сторінки;

3) у виступі мають бути присутні цитати та авторитетні посилання, фактична інформація тощо;

4) оцінювання здійснюється за участі студентів-слухачів.

Перелік питань:

1. Trademark Infringement.

2. Product Liability.

3. Speaker Identification.

4. Authorship of Written Documents.

5. Language Crimes.

6. The Language of Judges.

7. Police interviews – from talk to text and text to talk.

8. Vulnerable witnesses – on interviewing children and rape victims.

9. Voice line-ups and Naïve Speaker recognition.

10. Lie detector.

11. Forensic linguistics in Ukraine.

12. The future of forensic linguistics.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю у VIII семестрі – залік.

Питання, що виносяться на залік:

1. Forensic linguistics. History.
2. Areas of studies.
3. The language of legal texts.
4. The language of legal processes.
5. Approaching a forensic text – discourse and text analysis tools for forensic contexts.
6. Forensic text types. Suicide letters
7. Death row statements
8. Emergency calls.
9. Ransom demands or other threat communication.
10. Use of linguistic evidence in legal proceedings.
11. Authorship identification.
12. Forensic stylistics.
13. Discourse analysis.
14. Linguistic dialectology.
15. Forensic phonetics.
16. Additional forensic linguistics concepts. Linguistic fingerprinting.
17. Additional forensic linguistics concepts. Variation.
18. Forensic transcription.
19. Language and the law.
20. Forensic linguistics timeline.
21. Organisation of interaction in legal settings (e.g. in police interviews).
22. Speech style in the courtroom (e.g. structure of cross-examination, jury instructions, summing-up).
23. Legal terminology, translation and interpreting.
24. Linguistic evidence in asylum cases.
25. Plagiarism. History of plagiarism. Is it a crime or serious moral offence?
26. Cybercrime.

27. Analysis of contested meanings in e.g. trade name disputes or threats to harm and/or to kill.
28. Linguistic minorities and linguistic human rights.
29. Trademark Infringement.
30. Product Liability.
31. Speaker Identification.
32. Authorship of Written Documents.
33. Language Crimes.
34. The Language of Judges.
35. Police interviews – from talk to text and text to talk.
36. Vulnerable witnesses – on interviewing children and rape victims.
37. Voice line-ups and Naïve Speaker recognition.
38. Lie detector.
39. Forensic linguistics in Ukraine.
40. The future of forensic linguistics.

Рівень знань студента оцінюється в балах, фіксується в журналі після вивчення змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою за семестр заноситься в заліково-екзаменаційну відомість.

Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль у 8 семестрі здійснюється у формі заліку. Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні курсу визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно.

Таблиця 3

Поточний контроль (маx = 50 балів)		Модульний контроль (маx = 50 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	МКР	

Т 1-3	Т 4-5	Т 6	Т 7-8	10	50	100
10	10	10	10			

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику / А. Н. Баранов. – М., 2001. – ст.
2. Бірюков В. В. Криміналістичне документознавство / В. В. Бірюков. – К., 2007. – ст.
3. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. – М., 1981. – ст.
4. Дейк Т. А. ван, Язык, познание коммуникация / Т. А. ван, Дейк. – М., 1989. – ст.
5. Использование ЭВМ в лингвистических исследованиях. – Киев, 1990. – ст.
6. Лосев А. Ф. Знак, символ, миф / А. Ф. Лосев. – М., 1982. – ст.
7. Потапов В. В. Краткий лингвистический справочник / В. В. Потапов – М., 1997. – ст.

8. Coulthard M., Johnson A. An Introduction to Forensic Linguistics: Language in Evidence / M. Coulthard, A. Johnson. – London and New York : Routledge. Taylor & Francis Group, 2007. – 237 p.
9. Olsson J., Luchjenbroers J. Forensic Linguistics / J. Olsson, J. Luchjenbroers. – London, New York : Bloomsbury Academic, 2014. – 346 p.